ชื่อวิทยานิพนธ์ การรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
ผู้เขียน นางสาวมุจลินทร์ ผลกล้า
สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
ปีการศึกษา 2549

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาการรู้สารสนเทศและเปรียบเทียบการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ตามตัวแปร คณะ ประเภทโรงเรียนที่นักศึกษาสำเร็จการศึกษา จังหวัดที่นักศึกษาสำเร็จการศึกษา ระดับผลการเรียน และประสบการณ์ในการเรียนวิชาการใช้ห้องสมุด กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีปีที่ 1 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 342 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบทดสอบการรู้สารสนเทศซึ่งพัฒนาขึ้นโดย อิงตามมาตรฐานการรู้สารสนเทศระดับอุดมศึกษาของสมาคมห้องสมุดมหาวิทยาลัยและการวิจัย (Association of College and Research Libraries) แห่งสหรัฐอเมริกา ใน 5 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 1 การกำหนดชนิดและขอบเขตสารสนเทศ มาตรฐานที่ 2 การเข้าถึงสารสนเทศ มาตรฐานที่ 3 การประเมินสารสนเทศ มาตรฐานที่ 4 การใช้สารสนเทศ และมาตรฐานที่ 5 กฎหมายสารสนเทศ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบค่าตัวแปรโดยหาค่าที ค่าความแปรปรวน และวิธีการของเชฟเฟ่

ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา จากคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร้อยละ12.90 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร้อยละ 31.30 คณะศึกษาศาสตร์ ร้อยละ 31.90 คณะวิทยาการสื่อสาร ร้อยละ 10.80 คณะศิลปกรรมศาสตร์ ร้อยละ 1.50 และวิทยาลัยอิสลามศึกษา ร้อยละ 11.70 มีการรู้สารสนเทศโดยรวมทั้ง 5 มาตรฐาน ในระดับปานกลาง รายด้านพบว่า นักศึกษามีการรู้สารสนเทศในมาตรฐานที่ 1 และ 5 ในระดับสูง และมีการรู้สารสนเทศในมาตรฐานที่ 2, 3 และ 4 ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบการรู้สารสนเทศตามตัวแปร พบว่า

2.1 นักศึกษาต่างคณะกันมีการรู้สารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน รายด้านพบว่า นักศึกษาต่างคณะกันมีการรู้สารสนเทศ ในมาตรฐานที่ 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 รายคู่ พบว่า นักศึกษาจากคณะศึกษาศาสตร์มีการรู้สารสนเทศแตกต่างจากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ส่วนคู่อื่นๆไม่แตกต่างกัน

2.2 นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนต่างกัน คือ ก.โรงเรียนในสังกัดกรมสามัญเดิม ข.โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม และ ค.โรงเรียนอื่นๆ (สาธิต, เทศบาล, อาชีวศึกษา) มีการรู้สารสนเทศโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 รายด้านพบว่า การรู้สารสนเทศในมาตรฐานที่ 1,2,4 และ 5 มีความแตกต่างกันที่ระดับ 0.01รายคู่พบว่า นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนประเภท ข. มีการรู้สารสนเทศต่างจากนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนประเภท ค. ในมาตรฐาน 1 และ 4 ที่ระดับ 0.05 ต่างจากนักศึกษาจากอีกสองกลุ่ม ที่ระดับ 0.05 และในมาตรฐานที่ 2 ต่างจากนักศึกษาจากโรงเรียนประเภท ก. ในมาตรฐานที่ 5 ที่ระดับ 0.05 ส่วนมาตรฐานที่ 3 พบว่ามีความแตกต่างกันที่ระดับ 0.001รายคู่พบว่า นักศึกษาจากโรงเรียนประเภท ข. ต่างจากนักศึกษาจากโรงเรียนประเภท ก. ที่ระดับ 0.05 และต่างจากนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนประเภท ค. อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

2.3 นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากจังหวัดต่างกันมีการรู้สารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน รายด้านพบว่านักศึกษาจากจังหวัดต่างกันมีการรู้สารสนเทศ ในมาตรฐานที่ 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่า ในมาตรฐานที่ 1 นักศึกษาจากโรงเรียนในจังหวัดอื่นๆในภาคใต้ มีการรู้สารสนเทศแตกต่างจาก นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ระดับ 0.05 ส่วนมาตรฐานอื่นๆไม่แตกต่างกัน

2.4 นักศึกษาที่มีระดับผลการเรียนแตกต่างกัน (ระดับต่ำกว่า 2.00 ระดับ 2.00-2.99 และระดับสูงกว่า 3.00) มีการรู้สารสนเทศโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 รายด้านพบว่า นักศึกษาที่มีระดับผลการเรียนแตกต่างกันมีการรู้สารสนเทศในมาตรฐานที่ 1 และ 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ในมาตรฐานที่ 4 และ 5 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า ในมาตรฐานที่ 1 และ 3 นักศึกษาที่มีระดับผลการเรียนมากกว่า 3.00 มีการรู้สารสนเทศแตกต่างจากนักศึกษาที่มีระดับผลการเรียนระหว่าง 2.00 – 2.99 ที่ระดับ 0.05 ในมาตรฐานที่ 4 และ 5 นักศึกษาที่มีระดับผลการเรียนมากกว่า 3.00 มีการรู้สารสนเทศ แตกต่างจากนักศึกษาที่มีระดับผลการเรียนระหว่าง 2.00 – 2.99 ที่ระดับ 0.01

2.5 นักศึกษาที่มีและไม่มีประสบการณ์ในการเรียนวิชาเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดทั้งจากโรงเรียนมัธยมศึกษาและในมหาวิทยาลัยมีการรู้สารสนเทศโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยคือในหน่วยงานการศึกษาทุกระดับในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งผู้บริหาร คณาจารย์ผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ รวมทั้งบรรณารักษ์ควรร่วมมือกันวางแผนและจัดการเรื่องการสอนการรู้สารสนเทศโดยการจัดสรรทรัพยากรบุคคลที่มีความชำนาญ พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนการรู้สารสนเทศให้บูรณาการกับรายวิชาต่างๆ จัดหาและเตรียมสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนทุกระดับให้เพียงพอ นอกจากนี้บรรณารักษ์ในสำนักหอสมุด

ของมหาวิทยาลัยต้องจัดให้ห้องสมุดเป็นแหล่งสนับสนุนสื่ออุปกรณ์ที่หลากหลายสำหรับการสืบค้นสารสนเทศเพื่อพัฒนาให้นักศึกษามีการรู้สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

Thesis Title	Information Literacy of First Year Students at Prince of Songkla University, Pattani Campus
Author	Miss Mudchalin Pholkla
Major Program	Library and Information Science
Academic Year	2006

ABSTRACT

This research is designed to comparatively investigate the information literacy of first-year students at Prince of Songkla University, Pattani Campus through the analysis of these variables: faculty, school, province, GPA, and experience from three courses on library use. The sample comprised 342 first-year students of the 2005 academic year, selected by stratified random sampling. The data came from the information literacy (IL) test developed based on the five IL Standards of the United States Association of College and Research Libraries :1) classification and boundaries, 2) accessibility, 3) evaluation, 4) use and 5) law. The data were analyzed by using percentage, means and standard deviation, t-test, F-test and Scheffé method. Below are the findings.

1. The sampled students categorized by their faculty were 12.9% from Faculty of Science and Technology 31.3% from Faculty of Humanities and Social Sciences, 31.9% from Faculty of Education 10.8% from Faculty of Communication Sciences, 1.5% from Faculty of Fine and Applied Arts and 11.7% from College of Islamic Studies. The subjects' IL was ranked at the moderate level on all the 5 standards, high on standards 1 and 5 and moderate on standards 2, 3 and 4.

2. The results of the comparative analysis of the variables are as follows.

2.1 The students from different faculties did not differ on their IL of all the five standards together, but significantly differed on standard 2. In the dual comparative analysis, the Education students' IL differed from that of Humanities and Social Sciences students. Other pairs showed no difference.

2.2 There were three types of schools from which the subjects graduated: schools under the former Department of General Education (GES), Islamic private schools (IPS) and

the other types of schools (OS). It was found that students from different kinds of schools differed in their overall IL at the 0.01 level.

Focusing on each standard, it was found that the IL on standards 1, 2, 4 and 5 differed at the 0.01 level. The dual comparative analysis revealed that the IPS students differed from the OS students on standards 1 and 4 at the 0.05 level, and from the GES students on standard 5 at the 0.05 level. As for IL on standard 3, the students' IL differed at the 0.001 level.The dual comparative analysis indicated that the IPS students' IL differed from that of the GES students at the 0.05 level, and from that of the OS students at the 0.01 level.

2.3 As a whole, although there was no difference in the IL of the subjects from different provinces, the subjects differed on standard 1 at the 0.05 level. In the dual comparative analysis, the IL of those from the three southernmost provinces differed from that of the others at the same level. There was no difference on the other standards.

2.4 The IL of the students with different GPA levels (under 2.00, 2.00-2.99 and above 3.00) significantly differed at the 0.05 level on all the standards together, at the 0.05 level on standard 1 and 3 and at the 0.01 level on standards 4 and 5. In the dual comparative analysis, the IL of those with GPA above 3.00 significantly differed from that of those with GPA of 2.00-2.99 at the 0.05 level on standards 1 and 3, and at the 0.01 level on standards 4 and 5.

2.5 Students with or without previous courses on library use did not differ in their IL, whether comparing on each standard or on all standards together.

3. The research findings, suggested that administrators, librarians, as well as teachers in the field of library and information science at all levels in the three southernmost provinces should collaborate in planning, and improving the teaching of this science while providing sufficient specialized human resources, and necessary equipment as well as developing a curriculum in which IL is integrated into other subjects. Besides, university libraries should be well-equipped for information search so that students can efficiently develop their IL.